

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obžalovanému **R. O. a spol.**, pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 18. novembra 2010 v Bratislave sťažnosť obžalovaného J. B. proti uzneseniu predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 7. septembra 2010, sp. zn. PK-1 T 14/2007, a rozhodol

t a k t o:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obžalovaného J. B. **s a z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Predseda senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku rozhodol vyššie citovaným uznesením podľa § 70 ods. 1 Tr. por. tak, že uložil obžalovaným M. T. a J. B. poriadkové pokuty každému po 700 (sedemsto) eur.

Vo vzťahu k obžalovanému M. T. uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť.

Čo sa týka obžalovaného J. B., poriadková pokuta mu bola uložená za to, že napriek predvolaniu na hlavné pojednávanie určené na dni 7. až 10. septembra 2010, ktoré obžalovaný J. B. prevzal 10. júla 2010, sa na hlavné pojednávanie 7. septembra 2010 so začiatkom o 9.00 hod. na uvedený súd neustanovil a informáciu od jeho priateľky, ktorá v ten deň 7. septembra 2010 o 8.17 hod. telefonicky oznámila súdu, že obžalovaný J. B.

sa na hlavné pojednávanie nedostaví, pretože pracuje v zahraničí a požiadal ju, aby oznámila súdu jeho ospravedlnenie i žiadosť, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti, nepovažoval predseda senátu za dostatočné ospravedlnenie a za relevantnú žiadosť o vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného, lebo je to výslovné právo obžalovaného, ktoré musí uplatniť sám obžalovaný, ale obžalovaný J. B. sám tak neurobil.

Toto uznesenie bolo obžalovanému J. B. doručené na ďalšom hlavnom pojednávaní 12. októbra 2010, na ktoré bol predvedený. Ihneď po doručení uznesenia o uložení poriadkovej pokuty, podal proti nemu, svojim vyjadrením do zápisnice o hlavnom pojednávaní, sťažnosť obžalovaný J. B. Uviedol, že svoje ospravedlnenie z neúčasti na hlavnom pojednávaní 7. až 10. septembra 2010 tlmočil prostredníctvom svojej družky, lebo bol pracovne mimo Slovenskej republiky. Bol v Bielorusku a nemal možnosť sa vrátiť na pojednávanie, lebo mu to nedovoľovala ani práca a je to aj diaľka a napriek tomu dostal ďalšiu pokutu, čo je už spolu 1050 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade uvedenej sťažnosti, ktorá bola podaná včas, podľa § 192 ods. 1, ods. 2 Tr. por. preskúmal správnosť toho výroku napadnutého uznesenia, ktorý sa týkal obžalovaného J. B., i konanie v tejto časti mu predchádzajúce a zistil, že sťažnosť obžalovaného J. B. nie je dôvodná.

Za dostatočné ospravedlnenie z neúčasti na hlavnom pojednávaní v zmysle § 70 ods. 1 Tr. por. nemožno považovať také ospravedlnenie, ktoré nie je urobené riadne a včas.

Z obsahu spisového materiálu možno zistiť, že ospravedlnenie obžalovaného J. B. nebolo urobené ani riadne, ani včas. Riadnym by bolo len také ospravedlnenie, ktoré by bez akýchkoľvek pochybností dosvedčovalo existenciu ospravedlniteľného dôvodu na nerešpektovanie predvolania dostaviť sa na súd.

Predvolanie osoby, či už obžalovaného, svedka, znalca alebo inej, ktorej účasť na hlavnom pojednávaní je nevyhnutná, je príkazom daným na základe zákona a ten nemožno porušovať. Tento príkaz musí rešpektovať každý, aj zamestnávateľ predvolanej osoby. Porušením tohto príkazu nie je len také jeho nesplnenie, ktoré je v zmysle § 70 ods. 1 Tr. por. dostatočne ospravedlnené a táto dostatočnosť ospravedlnenia nie je ponechaná na posúdení

a na vôli tej osoby, ktorá je predvolaná, ale túto dostatočnosť ospravedlnenia posudzuje v konaní pred súdom predseda senátu (alebo samosudca), ktorý konanie vedie.

Z uvedeného plynie, že predvolanej osobe musí byť vopred známe stanovisko predsedu senátu, či dôvod, pre ktorý sa predvolaná osoba nemôže na určený termín hlavného pojednávania na súd dostaviť, je predsedom senátu akceptovaný. Inak je nerešpektovanie daného príkazu svojvoľným porušením zákona.

Iba v mimoriadnych prípadoch, keď ťažká choroba alebo úraz alebo iná veľmi závažná a náhla prekážka bráni v možnosti predvolanej osobe dostaviť sa na určený termín na súd a aj urobiť o takej prekážke včas oznámenie súdu, možno taký dôvod i dodatočne akceptovať.

V danom prípade o takú náhlu prekážku brániacu obžalovanému J. B. v možnosti dostaviť sa na určený termín na súd nešlo. Predvolanie na hlavné pojednávanie mu bolo doručené na známu adresu, ktorú uviedol v rámci trestného konania, na ktorú sa mu má doručovať, v dostatočnom predstihu, takmer dva mesiace pred nariadeným úkonom. Obžalovaný je trestne stíhaný a je jeho povinnosťou vyplývajúcou zo zákona byť k dispozícii súdu na nariadené úkony, na ktorých súd považuje jeho účasť za nevyhnutnú. Obžalovaný súdu neoznámil včas, že sa bude zdržiavať v zahraničí, ani že tam bude pracovať a ani nijako a ničím nedoložil, aké pracovné povinnosti, z akého dôvodu mu bránili v možnosti účasti na hlavnom pojednávaní, kedy odišiel do zahraničia a prečo tak urobil napriek tomu, že už 10. júla 2010 vedel, že od 7. do 10. septembra 2010 má byť na hlavnom pojednávaní.

Okrem toho by tie okolnosti, ktoré obžalovaný uvádzal na svoje ospravedlnenie, musel oznámiť súdu včas, aby súd mohol urobiť potrebné opatrenia smerujúce k tomu, či sa nariadený úkon vykoná alebo nie. Za včasné rozhodne nemožno považovať ospravedlnenie urobené takým spôsobom, aký zvolil obžalovaný, to znamená telefonicky, prostredníctvom družky, necelú hodinu pred začatím hlavného pojednávania. Včasné je len také ospravedlnenie, pokiaľ nejde o vyššie spomenutú náhlu prekážku brániacu v účasti na nariadenom úkone i v možnosti ospravedlnenia, ktoré je urobené v takom časovom predstihu pred nariadeným úkonom, že môže predseda senátu oznámiť predvolanej osobe, či ospravedlnenie akceptuje alebo nie. Pokým taká akceptácia ospravedlnenia nie je predvolanej osobe známa, nemôže táto svojvoľne neprísť na nariadený úkon súdu.

Dokonca ani z ustanovenia § 252 ods. 3 Tr. por. nevyplýva, že by vždy sa muselo vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného, ak obžalovaný výslovne odmietol zúčastniť sa hlavného pojednávania alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti. To musí posúdiť súd, či sú na to splnené podmienky § 252 ods. 2 Tr. por., v ktorom je len daná možnosť súdu vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného. Inak, ak žiadosť alebo odmietavý postoj obžalovaného súd neakceptuje, je jeho povinnosťou voliť na zabezpečenie účasti obžalovaného na nariadenom úkone tie prostriedky, ktoré mu umožňujú Trestný poriadok.

V predmetnom prípade sú preto dôvody uvádzané obžalovaným J. B. v jeho sťažnosti neakceptovateľné a pokuta mu bola uložená opodstatnene. Pokiaľ ide o jej výšku, vzhľadom na okolnosti, za ktorých obžalovaný nerešpektoval príkaz súdu daný na základe zákona a nepriaznivé dôsledky s tým spojené, dotýkajúce sa množstva ďalších osôb predvolaných na hlavné pojednávanie, ktoré muselo byť aj v dôsledku nezákonného konania obžalovaného J. B. odročené, javí sa uložená poriadková pokuta skôr mierna. V jeho neprospech nemožno rozhodnúť a niet dôvodu meniť napadnuté uznesenie v jeho prospech alebo ho celkom zrušiť.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť obžalovaného J. B. ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 18. novembra 2010

JUDr. Milan K a r a b í n , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová